

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування відділу поліції № 2
Запорізького районного управління поліції
Головного управління Національної поліції в Запорізькій області
24.05.2024

м. Запоріжжя, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.05.2024 групою НПМ здійснено відвідування відділу поліції № 2 Запорізького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області (далі – відділ поліції, ВП).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Андрущенко Олеся Вікторівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – керівник групи;

Бізденежний Сергій Романович, представник громадської організації.

Під час відвідування були присутні:

начальник чергової частини ВП Ломейко Іван;

старший інспектор з особливих доручень відділу уповноважених з контролю за дотриманням прав людини в поліцейській діяльності управління з дотримання прав людини Національної поліції України – Скларова Людмила.

Загальна інформація:

Попереднє відвідування не здійснювалось.

Відвідуванням встановлено, що на вході до поліції є інформація про найменування органу поліції (фото 1).

Відділ поліції знаходиться у двоповерховій будівлі за адресою: місто Запоріжжя, вулиця Олександрівська 2.

У відділі поліції облаштовано кімнату прийому громадян, наявний кулер з водою, вогнегасник, інформаційний стенд, де розміщені зразки оформлення документів та актуальна інформація для громадян (фото 2, 3). Також в коридорі є інформаційні стенди для відвідувачів, зокрема, щодо днів прийому громадян керівництвом Національної поліції України.

Книга скарг знаходиться у вільному доступі громадян та відмітки про направлення відповіді заявникам. Її форма та зміст відповідають вимогам Додатку 5 до Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440.

На входних дверях до службових кабінетів особового складу відділу поліції в наявності таблички з номером та даними працюючих співробітників поліції.

Вхід до відділу поліції, коридор першого та другого поверху оснащений камерами відеоспостереження, записи з яких зберігаються більше 30 діб.

Працівники відділу поліції пройшли навчання з підвищення кваліфікації з надання домедичної екстреної допомоги, що підтверджено відповідними сертифікатами. В черговій частині наявні аптечки в яких містяться ліки, необхідні для надання первинної домедичної допомоги, з актуальним строком придатності (фото 6).

Група НПМ безперешкодно оглянула службові кабінети, ознайомила з документацією, а також провела опитування чотирьох працівників поліції.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. У порушення розділу VIII Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України (далі – Інструкція), затвердженої Наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (у редакції наказу МВС України від 08.02.2022 № 103) у кожному територіальному підрозділі поліції обладнується не менше однієї кімнати для затриманих.

Законодавством України визначено виключний перелік місць, які дозволено використовувати в органах поліції для тимчасового тримання різних категорій осіб, позбавлених свободи. Для тимчасового тримання осіб в органах поліції передбачені кімнати для затриманих. У ВП наявні кімнати для затриманих проте працівниками поліції не використовуються.

Натомість службові особи проводять опитування і процесуальні дії з відвідувачами, запрошеними та доставленими у загальних приміщеннях ВП та службових кабінетах, які не обладнані камерами відеоспостереження, де тримаються затримані особи до поміщення в ізолятор тимчасового тримання, що суперечить вимогам чинного законодавства та сприяє порушенню прав людини на захист від катувань. Відповідно до п. 7 розділу VII Інструкції у разі тимчасової відсутності в адміністративній будівлі органу (підрозділу) поліції спеціально відведених та облаштованих службових приміщень або недостатньої їх кількості для забезпечення повноважень поліції опитування й інші процесуальні дії з відвідувачами, запрошеними та доставленими до ВП особами можуть проводитися в службових кабінетах поліцейських, визначених керівником органу досудового розслідування ГУНП, з відеофіксацією таких дій у встановленому порядку.

Порушення права на свободу та особисту недоторканність (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

2. Групою НПМ також виявлено випадки неналежного ведення службової документації відділення поліції. В порушення вимог додатку 8 до Інструкції, у Журналі обліку доставлених, відвідувачів та запрошених не завжди зазначаються в графі відомості щодо прізвище, посада працівника, яким особу

доставлено, запрошено до органу (підрозділу) поліції та також не проставляються дати в графі «Дата і час прибуття адвоката» в Журналі інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим. Під № з/п 98 в графі дата і час прибуття адвоката не зафіксовано час (фото 7, 8, 9).

Суперечливість інформації у службовій документації стосовно місця, часу складання протоколу може свідчити про неналежний стан ведення службових журналів поліцейськими відділення або внесення до протоколу відомостей із порушенням вимог частини п'ятої статті 208 КПК України, статті 209 КПК України. При цьому факти порушень прав затриманих щодо нездійснення належної фіксації у протоколах необхідної інформації вже знайшли своє відображення в рішеннях Європейського суду з прав людини (справа «Кушнір проти України»), який також відзначав, що відсутність фіксації такої інформації, як дата, час та місце затримання, ім'я затриманого, підстави для затримання та ім'я особи, яка здійснила затримання, повинні розглядатися як недотримання вимоги щодо законності та невідповідність самій меті статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Відділу поліції № 2 Запорізького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області та Головному управлінню Національної поліції в Запорізькій області:

1.1. обладнати в відділі поліції кімнату для проведення слідчих дій та кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками;

1.2. забезпечити належне ведення журналів обліку доставлених, відвідувачів та запрошених до управління поліції.

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

1. Фотознімки отримані за результатами відвідування відділу поліції.

**Керівник групи
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Олеся АНДРУЩЕНКО

5
Фото 1

Фото 2

6
Фото 3

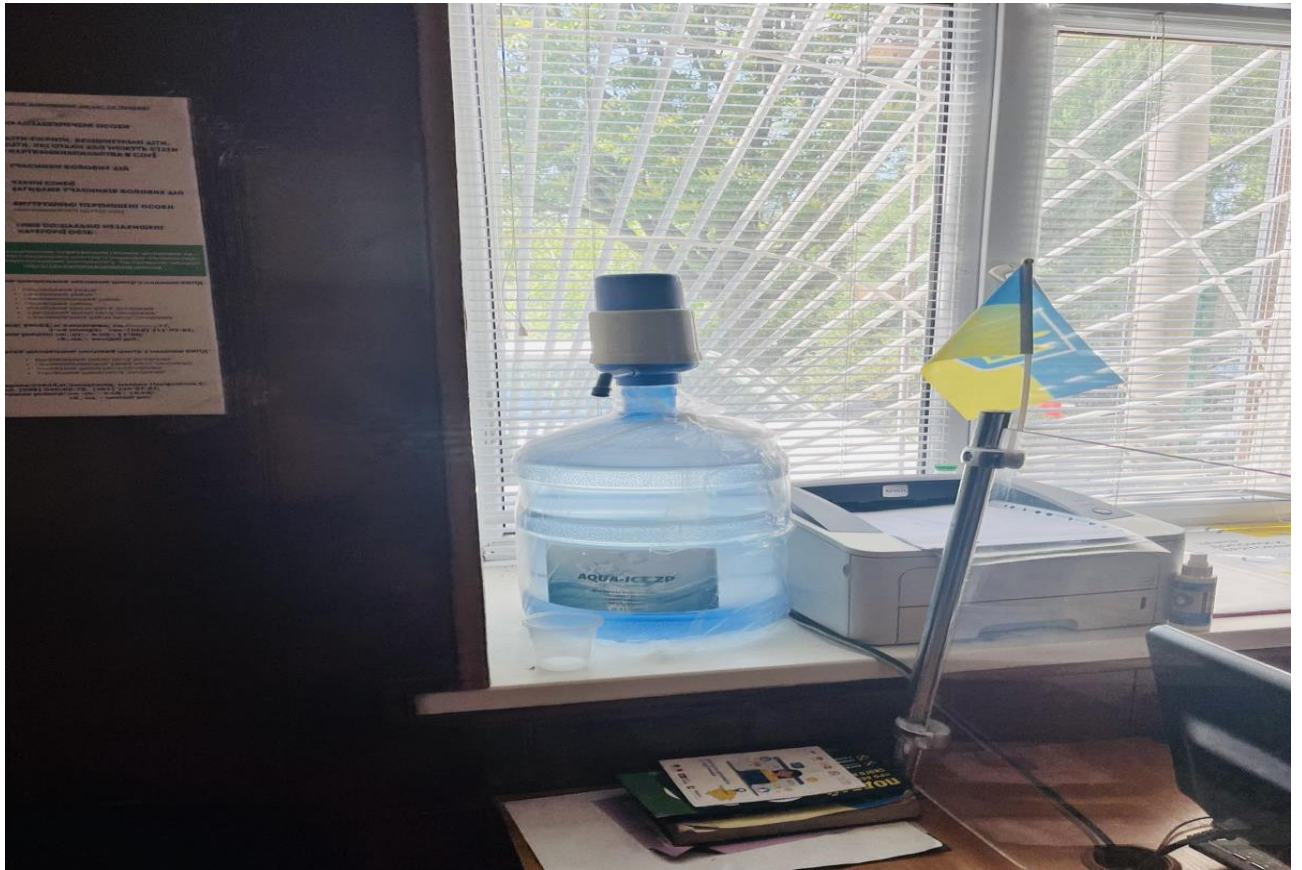
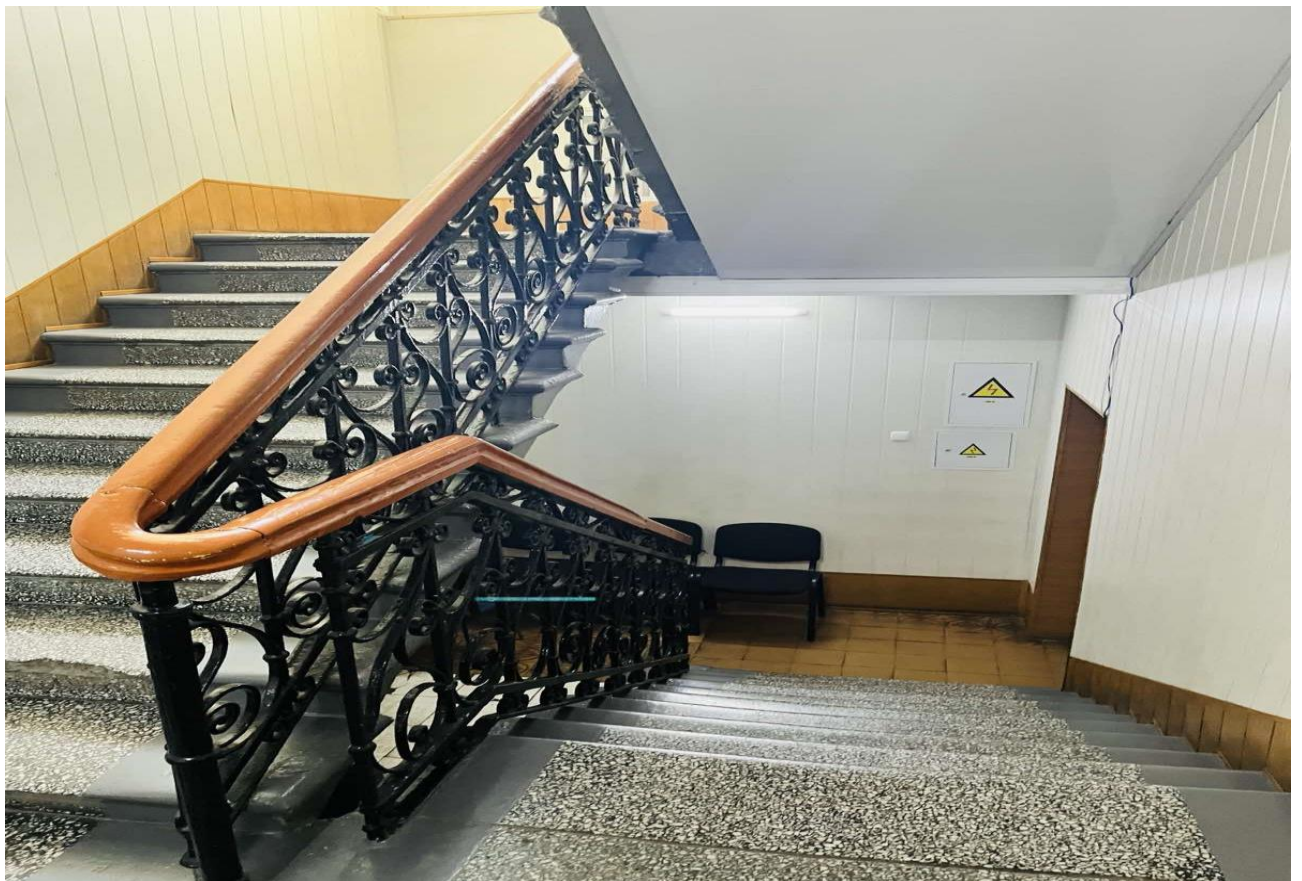

Фото 4

7
Фото 5

Фото 6

ΦΟΤΟ 7

№	Имя, № п. и фамилия	Дата, время	Имя, время	Имя, время	Имя, время
1	Иванов, И. И.	10.01.2020	10.01.2020	10.01.2020	10.01.2020
2	Петров, П. П.	11.01.2020	11.01.2020	11.01.2020	11.01.2020
3	Сидоров, С. С.	12.01.2020	12.01.2020	12.01.2020	12.01.2020
4	Климов, К. К.	13.01.2020	13.01.2020	13.01.2020	13.01.2020
5	Васильев, В. В.	14.01.2020	14.01.2020	14.01.2020	14.01.2020
6	Попов, П. П.	15.01.2020	15.01.2020	15.01.2020	15.01.2020
7	Морозов, М. М.	16.01.2020	16.01.2020	16.01.2020	16.01.2020
8	Иванов, И. И.	17.01.2020	17.01.2020	17.01.2020	17.01.2020
9	Петров, П. П.	18.01.2020	18.01.2020	18.01.2020	18.01.2020
10	Сидоров, С. С.	19.01.2020	19.01.2020	19.01.2020	19.01.2020
11	Климов, К. К.	20.01.2020	20.01.2020	20.01.2020	20.01.2020
12	Васильев, В. В.	21.01.2020	21.01.2020	21.01.2020	21.01.2020
13	Попов, П. П.	22.01.2020	22.01.2020	22.01.2020	22.01.2020
14	Морозов, М. М.	23.01.2020	23.01.2020	23.01.2020	23.01.2020
15	Иванов, И. И.	24.01.2020	24.01.2020	24.01.2020	24.01.2020
16	Петров, П. П.	25.01.2020	25.01.2020	25.01.2020	25.01.2020
17	Сидоров, С. С.	26.01.2020	26.01.2020	26.01.2020	26.01.2020
18	Климов, К. К.	27.01.2020	27.01.2020	27.01.2020	27.01.2020
19	Васильев, В. В.	28.01.2020	28.01.2020	28.01.2020	28.01.2020
20	Попов, П. П.	29.01.2020	29.01.2020	29.01.2020	29.01.2020
21	Морозов, М. М.	30.01.2020	30.01.2020	30.01.2020	30.01.2020
22	Иванов, И. И.	31.01.2020	31.01.2020	31.01.2020	31.01.2020
23	Петров, П. П.	01.02.2020	01.02.2020	01.02.2020	01.02.2020
24	Сидоров, С. С.	02.02.2020	02.02.2020	02.02.2020	02.02.2020
25	Климов, К. К.	03.02.2020	03.02.2020	03.02.2020	03.02.2020
26	Васильев, В. В.	04.02.2020	04.02.2020	04.02.2020	04.02.2020
27	Попов, П. П.	05.02.2020	05.02.2020	05.02.2020	05.02.2020
28	Морозов, М. М.	06.02.2020	06.02.2020	06.02.2020	06.02.2020
29	Иванов, И. И.	07.02.2020	07.02.2020	07.02.2020	07.02.2020
30	Петров, П. П.	08.02.2020	08.02.2020	08.02.2020	08.02.2020
31	Сидоров, С. С.	09.02.2020	09.02.2020	09.02.2020	09.02.2020
32	Климов, К. К.	10.02.2020	10.02.2020	10.02.2020	10.02.2020
33	Васильев, В. В.	11.02.2020	11.02.2020	11.02.2020	11.02.2020
34	Попов, П. П.	12.02.2020	12.02.2020	12.02.2020	12.02.2020
35	Морозов, М. М.	13.02.2020	13.02.2020	13.02.2020	13.02.2020
36	Иванов, И. И.	14.02.2020	14.02.2020	14.02.2020	14.02.2020
37	Петров, П. П.	15.02.2020	15.02.2020	15.02.2020	15.02.2020
38	Сидоров, С. С.	16.02.2020	16.02.2020	16.02.2020	16.02.2020
39	Климов, К. К.	17.02.2020	17.02.2020	17.02.2020	17.02.2020
40	Васильев, В. В.	18.02.2020	18.02.2020	18.02.2020	18.02.2020
41	Попов, П. П.	19.02.2020	19.02.2020	19.02.2020	19.02.2020
42	Морозов, М. М.	20.02.2020	20.02.2020	20.02.2020	20.02.2020
43	Иванов, И. И.	21.02.2020	21.02.2020	21.02.2020	21.02.2020
44	Петров, П. П.	22.02.2020	22.02.2020	22.02.2020	22.02.2020
45	Сидоров, С. С.	23.02.2020	23.02.2020	23.02.2020	23.02.2020
46	Климов, К. К.	24.02.2020	24.02.2020	24.02.2020	24.02.2020
47	Васильев, В. В.	25.02.2020	25.02.2020	25.02.2020	25.02.2020
48	Попов, П. П.	26.02.2020	26.02.2020	26.02.2020	26.02.2020
49	Морозов, М. М.	27.02.2020	27.02.2020	27.02.2020	27.02.2020
50	Иванов, И. И.	28.02.2020	28.02.2020	28.02.2020	28.02.2020
51	Петров, П. П.	29.02.2020	29.02.2020	29.02.2020	29.02.2020
52	Сидоров, С. С.	30.02.2020	30.02.2020	30.02.2020	30.02.2020
53	Климов, К. К.	01.03.2020	01.03.2020	01.03.2020	01.03.2020
54	Васильев, В. В.	02.03.2020	02.03.2020	02.03.2020	02.03.2020
55	Попов, П. П.	03.03.2020	03.03.2020	03.03.2020	03.03.2020
56	Морозов, М. М.	04.03.2020	04.03.2020	04.03.2020	04.03.2020
57	Иванов, И. И.	05.03.2020	05.03.2020	05.03.2020	05.03.2020
58	Петров, П. П.	06.03.2020	06.03.2020	06.03.2020	06.03.2020
59	Сидоров, С. С.	07.03.2020	07.03.2020	07.03.2020	07.03.2020
60	Климов, К. К.	08.03.2020	08.03.2020	08.03.2020	08.03.2020
61	Васильев, В. В.	09.03.2020	09.03.2020	09.03.2020	09.03.2020
62	Попов, П. П.	10.03.2020	10.03.2020	10.03.2020	10.03.2020
63	Морозов, М. М.	11.03.2020	11.03.2020	11.03.2020	11.03.2020
64	Иванов, И. И.	12.03.2020	12.03.2020	12.03.2020	12.03.2020
65	Петров, П. П.	13.03.2020	13.03.2020	13.03.2020	13.03.2020
66	Сидоров, С. С.	14.03.2020	14.03.2020	14.03.2020	14.03.2020
67	Климов, К. К.	15.03.2020	15.03.2020	15.03.2020	15.03.2020
68	Васильев, В. В.	16.03.2020	16.03.2020	16.03.2020	16.03.2020
69	Попов, П. П.	17.03.2020	17.03.2020	17.03.2020	17.03.2020
70	Морозов, М. М.	18.03.2020	18.03.2020	18.03.2020	18.03.2020
71	Иванов, И. И.	19.03.2020	19.03.2020	19.03.2020	19.03.2020
72	Петров, П. П.	20.03.2020	20.03.2020	20.03.2020	20.03.2020
73	Сидоров, С. С.	21.03.2020	21.03.2020	21.03.2020	21.03.2020
74	Климов, К. К.	22.03.2020	22.03.2020	22.03.2020	22.03.2020
75	Васильев, В. В.	23.03.2020	23.03.2020	23.03.2020	23.03.2020
76	Попов, П. П.	24.03.2020	24.03.2020	24.03.2020	24.03.2020
77	Морозов, М. М.	25.03.2020	25.03.2020	25.03.2020	25.03.2020
78	Иванов, И. И.	26.03.2020	26.03.2020	26.03.2020	26.03.2020
79	Петров, П. П.	27.03.2020	27.03.2020	27.03.2020	27.03.2020
80	Сидоров, С. С.	28.03.2020	28.03.2020	28.03.2020	28.03.2020
81	Климов, К. К.	29.03.2020	29.03.2020	29.03.2020	29.03.2020
82	Васильев, В. В.	30.03.2020	30.03.2020	30.03.2020	30.03.2020
83	Попов, П. П.	31.03.2020	31.03.2020	31.03.2020	31.03.2020
84	Морозов, М. М.	01.04.2020	01.04.2020	01.04.2020	01.04.2020
85	Иванов, И. И.	02.04.2020	02.04.2020	02.04.2020	02.04.2020
86	Петров, П. П.	03.04.2020	03.04.2020	03.04.2020	03.04.2020
87	Сидоров, С. С.	04.04.2020	04.04.2020	04.04.2020	04.04.2020
88	Климов, К. К.	05.04.2020	05.04.2020	05.04.2020	05.04.2020
89	Васильев, В. В.	06.04.2020	06.04.2020	06.04.2020	06.04.2020
90	Попов, П. П.	07.04.2020	07.04.2020	07.04.2020	07.04.2020
91	Морозов, М. М.	08.04.2020	08.04.2020	08.04.2020	08.04.2020
92	Иванов, И. И.	09.04.2020	09.04.2020	09.04.2020	09.04.2020
93	Петров, П. П.	10.04.2020	10.04.2020	10.04.2020	10.04.2020
94	Сидоров, С. С.	11.04.2020	11.04.2020	11.04.2020	11.04.2020
95	Климов, К. К.	12.04.2020	12.04.2020	12.04.2020	12.04.2020
96	Васильев, В. В.	13.04.2020	13.04.2020	13.04.2020	13.04.2020
97	Попов, П. П.	14.04.2020	14.04.2020	14.04.2020	14.04.2020
98	Морозов, М. М.	15.04.2020	15.04.2020	15.04.2020	15.04.2020
99	Иванов, И. И.	16.04.2020	16.04.2020	16.04.2020	16.04.2020
100	Петров, П. П.	17.04.2020	17.04.2020	17.04.2020	17.04.2020

ΦΟΤΟ 8

[illegible]

[illegible]